

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor.,
negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhásos peticor egyszeri hirdetés 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyitléc: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tulipán-
Szövetség — Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi
Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: KÖSCH ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A hazai ipar pangása.

A tulipánmozgalom lelkes vezetői és szervezői szívvel-lélekkel igyekeztek a magyar ipart eddigi gyarmati mivoltából kiemelni, a külföldi iparállamok nivójára emelni, szóval versenyképessé tenni. Az országos mozgalom azonban vajmi kevés eredménnyel járt, s bár mindenki elismerte a Tulipán-szövetség működésének nagy fontosságát s jogosan táplált jövőbeli eredményének nagy horderejét, mégsem érthette el kitűzött célját; holott igazán elérkezett már annak az ideje, hogy végre megszüntessük azon, ránk nézve gazdasági szempontból kiszámíthatatlan veszteséggel, erkölcsi, illetőleg a hazafiúi önérték szempontjából semmiképpen sem fölemelő s bennünket büszkeséggel elárasztó adózásunkat, a melylyel csak a műveltségben elmaradt, inferioris tudatlan tömeg adózik a műveltebb és tanultabb idegennek.

Hiába lelkesedik a vezetőség; kárba vész minden igyekezete, ha a nemzet nagy zöme s különösen azok, kiknek az iparcikkek nagyobb mennyiségben van szükségük, nem csatlakoznak — mint egy ember — hozzája. Pedig így van nálunk. Elismerjük, hogy nagy nehézségekkel kell pl. egy kereskedőnek is megküzdenie s különösen veszedelmes rá nézve akkor, a midőn a hazai ipar mellett, tehát a külföldi ellen országos mozgalom indult meg, melyről a Kárpátokon túl tudomást szereznek. A külföldi gyáros, mihelyest ily mozgalomról tudomással bír, éber figyelemmel kíséri annak minden fázisát, s ha a hazai kereskedő, ki állandó rendelője, illetőleg vevője a külföldi gyáros-

nak, rendeléseit végleg beszünteti, vagy csak mérsékli is, a gyáros értésére adja, hogy ha nyolcz nap alatt összes tartozásait le nem fizeti, per útján hajtja be. Természetes következménye ennek, hogy a kereskedők legalább 60%-a tönkremenne.

Alapítsunk tehát új gyárakat, hogy megfelelő minőségben és mennyiségben állíthassuk elő a szükséges iparcikkeket! Ezer akadálya van ennek is. A főbaj, hogy hiányzik belőlünk a vállalkozó szellem s eleve nem látjuk biztosítva a gyár jövőjét, egzisztenciáját, és hogy nincs e téren elég tapasztalatunk, tehát nem tudunk megfelelő körülményekkel eljárni. Dunántúl egy városában gyár építésére részvénytársaság alakult. Megvolt minden, még az állami hozzájárulás is. Megkezdte üzemét s akkor veszik észre, hogy egész Dunántúlon, még drága pénzen sem kapják a gyár üzembehozásához szükséges nyersanyagot. Magyarázata e szokatlan dolognak az, hogy egy régi s hatalmas tartaléktökével dolgozó osztrák gyár, midőn a magyar gyár építésének neszét vette, embereivel bejáratta egész Dunántúlt, s a rendesenl drágább áron összevásárolta és bizonyos időre biztosította a maga részére az ott termelt nyersanyagot. Hogy mi lett e fogás szomorú következménye, azt fölösleges kifejtteni.

Mindamelletts *szükségképpen* kell, hogy úgy gyári, mint kéziiparunk fejlődjen; szükségképpen azért, mert a legtöbb, gyárilag előállított iparcikkekhez *szükséges nyersanyagot* óriási mértékben termeljük; másrészt, hogy az évente külföldre küldött milliók zsebünkben maradjanak és a százazrekre menő munkássereg be-

csületes megélhetését biztosítsuk. Komolyan és teljes odaadással kell az iparfejlesztésről gondolkodnunk s a cél érdekében mindent elkövetnünk, mert hová jutunk gazdaságilag, ha évenként ily óriási módon növekedő arányban fizetjük a külföldnek, de különösen Ausztriának a rengeteg milliót. E szomorú tény igazolására csak a következő adatot jegyzem ide: 1882-ben, vagyis 25 évvel ezelőtt 875 millió korona volt összes behozatalunk. A mult évben ez az összeg már megkétszereződött s 1652 millió koronát fizettünk a külföldnek, főleg pedig Ausztriának. Pamut- és gyapjúárúkért 409.5 milliót fizettünk Ausztriának, selyemárúkért — pedig alig van ország, a hol a nyersselymet oly nagy mennyiségben termelnék, mint nálunk — 116.973.552 koronát küldtünk külföldre. Anyagunknál fogva e tárgyaknak alig van valami belső értékük s az az óriási pénz, melyet ezen árúkért fizetünk, tulajdonképpen az ezen iparcikkek előállítására fordított munka költségének a fedezése, illetőleg díjazása. Ez a munkabér 6—700 millió koronát tesz ki évenként. Mily óriási összeg ez! S hány derék munkás, ki Amerikában keres boldogulást, maradna itt, ha e 6—700 millióból, becsületesen és szorgalmasan végzett munkája arányában, a megfelelő hányadban részesülne. Ha itthon végeznék ezt a munkát, minden ember megtalálná a maga munkakörét s megélhetését, s nem történhetne meg az, a mi két évvel ezelőtt, a midőn 74 ezer emberrel több vándorolt ki, mint a mennyi abban az évben született.

De hihetetlen azon óriási pénzösszeg száma, melyet a legkisebb intelligenciát és tőkebefektetést igénylő mindennapi használati tárgyainkért

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Ábránd...

Írta: Haász Béla M.

Ha az estharang imára hív,
Megmozdul kis lakhelyén a szív;
Ha távoli dalt hoz az est szele:
Lelkem kedves ábránddal van tele.

Míg hallom a harang ezüst szavát
S a pásztorének méla dallamát,
Merengő lelkem messze visszaszáll
Oda, hol sok szép emléket talál.

És elvonul előttem édesen
Örömteli szép gyermekéletem,
Diák-életemnek visszasírt kora,
A sok barát, pajtás, víg czimbora...

... Aztán egy szende lány előtt terem
Kalandozón csapongó képzetem:
Együtt ülünk a kerti kis padon...
Fülébe édes titkot sugdosom...

Míg ránk hajol az álmos lombzat,
Szójjuk a boldog, édes álmokat...
Egymást ölelve gyöngén át kezünk:
Szívünkben mennyet, üdvöt érezünk...

Aztán az ág fölöttünk megrezeg,
Egy kis madár rajt' álomdalt cseveg:
Elalszunk és midőn fölébredünk,
Egymásra többé már sosem lelünk...

Ő azt hívé, én is azt gondolám,
E boldogság álomkép volt csupán...

De csönd!... Az estharang már nem beszél...
A dal se hallik már... Elült a szél...
Lelkem merengéséből ébredsz...
Szememben árva könnyecsepp révedsz...

Naplótöredékek.

Írta: Neptun.

Cseörgő Jánosnak sok viszontagság és még több keserves, nehéz, drukkos nap után, végre sikerült letennie az utolsó vizsgálatot, melylyel éppen öt évvel ezelőtt kellett volna leszámolnia. A vizgák nem mentek sehogysem, pedig János barátunkban megvolt a jóakarát. Ezzel azonban tanárai nem érték be s rendesen viszontlátásra hagyta el a szomorú kimenetelű vizsga termét.

Jogászkorában a Pléhídfő-utca 3. számú házban lakott, s szállásadója özv. Zentay Róbertné, egy végtelenül derék és jószívű idősebb nő volt, ki egy udvari kétszobás lakásban húzta meg magát csinos, művelt és igen kedves s szeretetreméltó Flóra leányával. Az egyik szobát kiadták s ebben lakott Cseörgő János joghallgató, ki mindent szívesebben hallgatott, mint a jogot, de legszívesebben kedves Flóra'ának szivedobogását. Ilyenkor úgy szokta mondani: «boldog vagyok».

Teltek a napok, hónapok, évek, míg végre mégis csak elérkezett a várva-várt nap s megvolt az utolsó vizsga is. Eddig csak titokban szerethették egymást, de most már nincsen semmi akadály, mindenki meg-

tudhatja szívük rejtett érzelmeit. Elhatározták, hogy megtartják az eljegyzést, még pedig hamar, s az egybekeléssel várnak, míg Jánosnak biztos állást sikerül kapnia. Flóra erős sürgetésére János készséggel magáévá tette e tervet, annyival is inkább, mert úgy érezte, hogy nagyon szereti Flórát és, természetesen, nélküle élni sem tudna.

A tervezetést gyors elhatározás követte és csakugyan meglett az eljegyzés, a midőn János Flóra kérésére elhatározta, hogy e naptól kezdődőleg minden tettéről, cselekedetéről, sőt még minden gondolatáról is naplót vezet.

Az eljegyzés február 25-ikén volt, tehát ezzel a kelettel látta el János barátunk első naplóját is.

1908. febr. 25.

Ma volt életemnek legszebb napja. Ugy éreztem, hogy én vagyok az Isten kiválasztottja, az emberek kedvencze, mert mindenütt csak szeretetet találok; szeretetet, mely vigasztal, fölemel, buzdít, lelkesít, bátorít; mely jövőbeli boldogságonnak alapja s a mely egymagában is képessé tesz egy hosszú élet végigküzdesére. Mióta vártam már e napot? Mennyit szenvedtem, míg végre a boldogság révpartján kiköthettem? S mily nyugodt, megelégedett, mily boldog vagyok! Ha meg kellene halmom, nyugodt lelkiismerettel s bátran szembeszállok a halállal! De mi is ez a halál? Hosszú álom, melyből nincsen fölébredés.

De nem, nem akarok meghalni. Élnem kell, mert boldogítok s boldog leszek magam is!

Óh Flóra, ha tudnád, mily boldog vagyok; ha tudnád, mennyire fáj a szívem s mégis hogy örül: bűnnek tartanád, hogy még egy rövid percet is ne

fizetünk a külföldnek; pl. szappanért 8'6, gertyáért 3'3, nyakkendőért 3, művirágért 2'5, könyvkötői munkákért 1'6 millió koronát fizetünk évente.

E szomorú közgazdasági állapotot segíteni kell, mert a tétlenség elszegényedésünket, sőt — a folytonos kivándorlás miatt — elvérzésünket is maga után vonja. A társadalom kötelessége elsősorban, hogy egész erkölcsi súlyával hasson minden tagjára, hogy mindenekelőtt a magyar ipar termékeinek állandó fogyasztószövetkezetét meg lehessen teremteni. Az állandó kereslet megteremtése az egészséges kínálatot, s boldogul a munkaadó, boldogul a munkás. Pártoljuk tehát a magyar ipart!

Szenzációs rablógyilkosság Eperjesen.

Városunk közönségét megrendítő gyilkossági eset foglalkoztatja. Pénteken (aug. 6.) 1/2 óra tájban ékszerüzletében meggyilkolták özv. Glück Dávidnét szül. Glück Johannát. Fényes nappal, járókelő emberek között nyitott be — mint hírlik — két intelligens kinézésű ember a város főpiacán levő ékszerüzletbe, hol maguk után az ajtót bezárva, egyikük az ajtóban megállt s nézte az utcát. A másik ezalatt hátulról, kő ráütésével elkábította az 57-éves asszonyt; majd kendővel körülcsvartta annak nyakát, azt balról egészen a csontig bevágta és a rabláshoz kezdett. Özv. Glückné fia éppen rokonainál időzött s így az öregasszony egyedül maradt. Háromszázhatvan gyűrűt és tizenkilenc nyakláncot vittek el egy etüiből. A huszadik darab, melyen vérnyomok is látszanak, függve maradt. A pénztárfiókot nyitva találták, azonban tartalma teljes volt, ezt megdézsmálmi, úgylátszik, már nem jutott idő. Glückné fia hazajövet, benyit az üzletbe — a kiszolgáló-asztal mögött ott látja heverni a földön anyját — kirohan, s azon hitben, hogy anyját szívszélhűtés érthette, orvosért kiáltozott. Dr. Ferbstein Márk várm. t. főorvos csakhamar meg is jelent. Csak visszatérve vette észre, hogy anyja gyilkosságnak lett áldozata, a nyaka köré csavart kendő telítve volt vérrrel és a gyilkosoknak semmi nyoma.

Nyomban a helyszínén termett a rendőrség, élükön Halmi János rendőrkapitánnyal. De nagyon nehéz dolga volt, a mennyiben semmi, de egyáltalán semmi támpontot nem bírtak találni, mely a gyilkosok kilétére vezethette volna őket. Weiszlovits amerikai, jelenleg itt

együtt, egymásért, magunkért, boldogságunkért töltünk el. Hisz' tudod, nemes szíved érzi s lelked is azt súgja, hogy a szerelemnek csak viszonzásra van szüksége. Szeress tehát, szeress nagyon, szeress úgy, mint én téged — lángoló szerelemmel...

1908. ápr. 7.

Mindennek van határa. Okos ember csak az, ki érzelmeinek uralkodni tud. Tehetek én arról, ha valakit megszeretek. Úgy akartam én azt, hogy oly végtelenül szeressék? Magam sem tudom, hogyan szerettem meg Flórát. A tény, hogy szeretem őt. Miért szeretem? Miért akarom egész életemet tőle függővé tenni? Ezekre a kérdésekre igazán nem tudok megfelelni. S végtére is, tartozhatom-e egyáltalán felelősséggel valakinek azért, a mi akaratomon kívül történt? Én nem akartam s akarom Flórát szeretni, a tény az, hogy szeretem.

De hát nem gyöngeség-e részemről az, hogy egy érzelmeinek szolgáló módon alávessem magamat, a nélkül, hogy megkérdezném önönmagamtól: miért, mi okból, mi célból teszed ezt? Mivel ember vagyok, tehát nemcsak érzelmeimet, hanem a bennem támadt indulatokat s szenvedélyt is le kell törnöm s el kell fojtanom erős akaratommal.

Szabad-e nekem szeretni, szabad-e egy leányt nekem, kinek Isten tudja mikor lesz elég jövedelme család alapításához és fentartásához, magamhoz kötni? Elveszem és boldog családi életet teremtek. Ez sem igaz. Családi életet teremthetek, de hogy az boldog is lesz-e, azt nem tudhatom.

időző polgár tudott még a legtöbbet mondani: «Félőt körül voltam az ékszerüzletben — mondá — s a mint kiléptem, két intelligens kinézésű ember, bizonyos izgatótt gyorsasággal surrant be az üzletbe. Én feleségemmel továbbmentem, azonban, miután gyanúsnak tűnt fel nekem a dolog, tíz lépéssről visszafordultam és átmentem az üzlet mellett. Az ajtóban láttam állani, szétterpesztett lábakkal egy úriembert, a legnagyobb nyugodtsággal szemlélve a járókelőket. Erre minden gyanúm elszórt és megnyugodva tértem vissza feleségemhez. Alig tíz perc múlva hallom a gyilkosság híreit.»

A rendőrség — dacára a nehéz munkának — mindent megtett, hogy a gyilkosokat kézrekeríthesse. Az éppen elindult bártfai és orlói vonatokat táviratilag megállította, azon parancssal, hogy senkit kiszállani ne engedjenek, és rendőrséggel ellátott mozdonyokat menesztettek utánuk. A rendőrök a vonat közönségét átvizsgálták. Eredmény nélkül. (Mint halljuk, csak a harmadik osztályt!!!) Értesítette a csendőrséget, mely rögtön mozgósította mindenfelé embereit. Táviratilag értesítették a szomszéd városokat, a főváros stb. rendőrségeit, a határrendőrségeket, úgy, hogy a gyilkosság híre néhány rövid óra alatt száz-nál több távirat útján ment széjjel, mindenfelől megindítva a nyomozási eljárásokat. Kocsikon járta be a rendőrség a város vidékét, mindenfelé kérdezősködve, kutatva, azonban még mindig semmi nyom.

Hallatlan merészség kellett ahhoz, hogy egy üzletbe, fényes nappal, — mert hisz' 1/2 óra tájban lehetett délután — betörjenek, gyilkoljanak és raboljanak. A nyomozás eddigi adatai szerint a rablógyilkosok ketten voltak: az egyik tettes közép magas, körülbelül 25—30 éves, borotvált arcú, barnás bajszú egyén, ki világosbarnás öltönyt viselt, — a másikkól semmi közelebbi nem volt meg tudható. Egyik verzió szerint cigányok követhették el; azonban ezt úgyszólván kizárják W.-nak vallomása és a tények.

A rablott holmi értéke mintegy 7800 kor.-t tesz ki. A tárgyakat a kirakatkából szedték ki. A gyűrűket a két bársonnyal együtt vették el. Ha idejük maradt volna a pénzesfiók megdézsmálására, a kár sokkal nagyobb lett volna, mivel a fiókban nagymennyiségű papírpénz és drága ékszer volt.

Ezen helyen újból megemlítjük, hogy még

Én mégis csak szeretem Flórát, igazán nagyon szeretem, s ha akaratomon kívül is szeretek, mégis csak szent ez az érzélem. Talán Isten akarja úgy, hogy én oly végtelenül, oly kimondhatatlanul s örökké tartó szerelemmel szeressem őt. — Szeress Flóra, szeress nagyon, szeress úgy, mint én téged...

1908. júl. 12.

Ma reggel a postás zavart fel álomból s egy levelet nyomott a kezembe. Már a címzésről láttam, hogy az Flóra kezírása. Hosszú bevezetés után ezeket írja: Úgy látszik, mégis csalódom magában. Nem emlékszik azokra a szent fogadásokra, melyeket esküdvé tett előttem? Idegenkedik tőlem. Alig ismer már engem. S *mindes miért van?* Lásza, János, maga engem nem tud megérteni, s azért, mert más fiatal emberrel is beszélek, vagy tréfáim nevetek, tőlem elhidegül. Multkori levelében azt írta, hogy rólam sok mindent hallott; többek között azt is, hogy magat csak sakkban tartom s mihelyt jobb kérő jelentkezik, én magat a faképnél hagyom. Hát tudja meg, hogy én ezt sohasem mondtam; ha mégis hallotta valakitől, nevezze meg az illetőt. De legyünk őszinték. Én, lásza, szegény leány vagyok s úgy mondják, hogy nagyon szép. Jó nevelésben részesültem, de azt mégsem tudom, hogy kenyeremet hogyan keressem meg, ha a végzet szegény jó anyámat elszólitáná. Bűn-e az, ha én ily körülmények között tényleg mondtam volna is azt, hogy... Elhiheti azonban, hogy éppen úgy szeretem magat most is, mint valamikor régen, a mikor még mint szegény diák a mi jóságunkat s vendégszeretetünket

sincsen rendjén, hogy a csendőrségnek nincsen telefonja sem Eperjesen, sem pedig a megyei főbb székhelyeken. Példát vehetnének hatóságaink ebben Szepesvármegyétől, hol minden nagyobb csendőrségi állomásnak egymással telefonösszeköttetése van. Ez esetben is a messze Lőcsei-úton levő csendőrpáncsnoksági lak-tanyába kellett elküldeni, mely szintén félóra idővesztést okozott. Kérjük ennek feltétlen pótlását.

H I R E K.

— **Kinevezések.** A vall.- és közokt. ügyi miniszter Berzeviczy Anna okl. óvónőt a berzeviczei I. számú óvodához a kisegítői teendőkkel megbízta; Weidmann Péter bártfamihályói állami elemi iskolai tanítót a magyarpécskai tanyai iskolához, Baross Gyula bártfaujfalusi róm. kath. tanítót a bártfamihályói állami elemi iskolához kinevezte.

A pénzügyminiszter Kardos Jeremiás pénzügyőri biztost Eperjesre pénzügyőri főbiztossá kinevezte.

— **Eperjesi tanár kitüntetése.** A halle-wittenbergi tudományegyetem Obál Bélát, az eperjesi ev. theol. akadémia ny. rk. tanárát, legközelebb — a kitüntetéssel letett doktorátus alapján — «Sub auspiciis Regis» tudorrá fogja felavatni. Obál felavató-értekezését, a bécsi cs. és kir. udvari levéltárnak eddig ismeretlen aktái alapján, «I. Lipót király vallásügyi politikájáról Magyarországon a westfaliai béke után» című alatti nyújtotta be.

— **Falk Henrik jubileuma.** Falk Henrik, a kassa—oderbergi vasút vezérigazgató helyettese, most ünnepelte a társaság szolgálatában eltöltött negyvenéves működésének jubileumát. Falk Henrik, néhai Falk Miksa testvéröccse, 1869-ben, a vasút megalakulásakor lépett a társaság szolgálatába és évtizedeken át vezette a társaság pénzügyeit, az utolsó években pedig a vezérigazgató-helyettesi teendőket végzi. Erdemeiért ő Felsőházi III. oszt. vaskorona-renddel tüntette ki. Falk vezérigazgató-helyettes ezidő szerint Karlsbadban tölti el szabadságát és ez okból a társaság igazgatósága, valamint rutkai Ráth Péter udv. tan. vezérigazgató, továbbá a vezérigazgatóság főtisztviselői egyelőre levéllileg üdvözölték a vezérigazgató-helyettesét.

— **Halálozás.** Baró leancourt Collas Hugó, a kassa—oderbergi vasút hivatalnok augusztus 5-ikén, életének 49-ik évében Eperjesen elhunyt.

— **AKsod. köréből.** Kőri Antal kir. tan., tescheni üzletvezető a múlt napokban az eperjes—orlói vonalat utazta be Schiller Géza forgalmi főellenőr kíséretében. — A vezérigazgató Kirschner Endre főellenőrt a vezérigazgatóság forgalmi szakosztálya főnökének állandó helyettesítésével bízza meg.

— **Postások mulatsága.** Az eperjesi I. számú m. kir. posta-, táviró- és távbeszélőhivatal altisztja és szolgazemélyzete, a Posta-táviró Beteg-

élvezte. Ezek elmondása után csak arra kérem, gondolja meg jól cselekedeteit, s bármire is határozza el magát, a szegény, de önértetes Flóra magat szereti. Isten vele...

Eddig a levél. Mit csináljak ezek után? Nem is értem ezt a levelet. Azt írja először: «Miért idegenkedem tőle?» Hogy miért szerettem meg, azt nem tudom, de hogy miért idegenkedem, azt tudom. Én jójácica nem vagyok. Becsüljön meg engem és ne csináljon belőlem figurát, ha mások társaságában vagyunk. Ilyenkor mindenkivel inkább törődik s mindenkire szives, nyájas, előzékeny, és az én otlétemről még tudomást is alig vesz. «Éppen úgy szeret, mint azelőtt», írja levelében. Ha ez igaz, hogyan tehetné azt, hogy engem más fiatal emberek társaságában egyenesen ignorál, közben pedig másokat szives társalgásával «kitüntet». S végül szememre veti, hogy mint diák sokszor szorultam sziveségükre. Helyes! Tovább nem fog orromnál fogva vezetni! Szakitunk és — vége.

1908. júl. 3.

A mit ész nélkül, akaratomon kívül tettem, illetve kezdtem, legalább észszerűen, okosan fejezem be. A sakkból kilépek, a királynét eltávolítom s mattot mondok. Levelet írok, melyben aggályaimat s elhatározásomat közlöm, és egyben megkérem, hogy diákkoromban teljesített sziveségükért szóló számlájukat azonnali kifizetés végett mielőbb szivesek legyenek elküldeni.

Rendben a dolog, szabad az élet, gyerünk a fiúkhöz!

segélyző-Egylet javára, Thomae Aladár p.-táv. felügyelő védnöksége mellett, aug. 8-án, vasárnap a Floegel-féle kertihelyiségben tombolával s világpóstával egybekötött nyári táncmulatságot rendez. Belépőjegy 1 kor. 20 fill. Tánc kezdete délután 5 órakor.

— **Tornaünnep.** A héthársi tanulóifjúság, a róm. kath. templom javára, augusztus 8-án táncmulatsággal egybekötött tornaünnepélyt rendez. Kezdeté 3 órakor, a táncmulatság kezdete 9 órakor, az óvoda termeiben.

— **Vasúti mizériák.** Az eperjes-bártfai vonat aug. 1-jén, vasárnap reggel 7 ó. 15 p.-kor indult el Eperjesről és 10 ó. 35 p.-kor érkezett meg Bártfára, tehát csekély 85 p.-et késett, az utasok nagy örömeire. Az ilyen botránys kérések egyáltalában nem válnak előnyére se a Ks.-Od.-nak, sem Bártfafürdőnek. Mégis csak hallatlan dolog, hogy a vonat 45 km.-t 3 ó. 25 p.-alatt tesz meg. A kényelem sem elsőrendű ezen a vonalon, mert nagyon kevés a II. osztályú kocsi, úgy, hogy a kirándulók, főleg ünnepnapon, heringek módjára vannak összehúzóva a kényelmetlen kocsikban. (Beküldetett.)

— **Ma vasárnap** Reisz Ede kertjében «Porter ale»-sör lesz kimérve.

— **Séta a Fő-utcán.** Régebben kiadott az ezredparancsnokság egy rendeletet, melyben a legénységnek szigorúan megtiltotta, hogy az a Fő-utca keleti oldalán sétálgasson. Tiszteljük ugyan felebarátainkat a legénység minden egyes tagjában is, de kényszerűségből konstatálnunk kell, hogy a késő délutáni és esti órákban a sétáló közönségre, különösen a hölgyekre nézve rendkívül kellemetlen, ha kettesével, hármassával sétálgató legények — az illendő kitérésről nem is szólva — a közönség iránt annyira figyelmen kívül hagyják, hogy nem egyszer a józólést sértő módon viselkednek a velük járó szívük-választottjával, közben semmiképpen sem választékosnak mondható megjegyzéseket is téve. Tény az is hogy a hol a legénység, ott vannak a szobalányok, szakácsnők, cselédek, s ha ezek együtt vannak, a maguk módja szerint mulatnak s modortalanságukkal, lökdözésükkel zavarják, illetőleg kellemetlenkednek a sétáló közönségnek. Mindezekért arra kérjük az illetékes katonai hatóságot, hogy a legénységnek a Fő-utca keleti oldalán való sétálgatást betiltani s az utcán egyáltalán rendes viselkedésre fölhívni sziveskedjék. Meg vagyunk győződve arról, hogy a mindenkor előzékeny katonai hatóság a közönség panasza folytán fenti kérelmet teljesíteni fogja. (Beküldetett.)

— **A «Minerva»** Ált.-Biztosító Részvénytársaság mai hirdetését ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe.

— **Szaktanfolyam.** A cipészipari szaktanfolyam augusztus 1-jén tartotta befejező vizsgálatát Magyar József városi főjegyző, Matherny Gusztáv városi tanácsos, továbbá az Ipartestület elnöke és titkára, valamint több érdeklődő szaktárs és vendég jelenlétében. A vizsgálatot megelőzőleg július 30-án Krassó János szakellenőr vizsgálta meg a tanfolyamot s a tapasztalt szép eredménnyel teljesen meg volt elégedve. A szaktanfolyam hallgatói, közöttük városunk legkeresettebb cipésziparosai, a vizsgálatot követő napon a Villez-hegyen lakomára jöttek össze, a hol lelkesen ünnepelték a szaktanfolyamnak körükben megjelent igazgatóját, Párkányi Gyula kir. kath. főgimnáziumi tanárt és Gavrilas Leo szaktanfitót, a kinek emlékül szép melltűt nyújtottak át. — A szabóipari szaktanfolyam aug. 5-ikén nyit meg 21 részvevővel, vagyis a maximális számmal. Vezetőjéül Antal Vincze szaktanfitóban kiváló, tapasztalt szakértő sikerült megnyerni.

— **A Rákóczi Kath. Kör** fényesen sikerült nyári mulatságot rendezett aug. 1-jén. A nagyszámú és előkelő közönség körében ott láttuk Semsey Boldizsárt, vármegyénk derék főispánját, Hodobay Andort, Uhlarik Mátyást és nejét, Zaborovszky Bélát, báró Ghillány Lászlót és nejét, dr. Ghillány Györgyöt, Szinyei Merse Félixet, Balpataky Imrét, dr. Holénia Gyulát, Sztankay Lászlót, Faltin Gézát, Egerer Ferenczet, dr. Dobay Józsefet stb., továbbá a honvéd-tisztikart majdnem teljes számban, az 5. és 67. gy.-ezred több tisztjét családjukkal. A mulatság délután 4 órakor kezdődött és reggel 1/2 5 óráig tartott a legjobb kedvben. A zenét a cs. és kir. 5. gy.-ezred zenekara és Gönczi Alexi bandája szolgáltatta. A vendéglői kiszolgálás kifogástalan és gyors volt. A versenykuglizás győztese Faltin Géza lett; rajta kívül díjat nyertek még 25-en. A világposta díjait Verdon Adélka (két díjat), Bálint Ilonka és Mosler Irén úrhölgyek nyerték meg.

— **A szepesiek kongresszusa,** mely aug. 2., 3. és 4-ikén Iglón tartott meg, óriási közönséget vonzott. Több ezerre tehető azok száma, a kik közelből és távolról Iglóra seregltek, főleg azért, hogy a rég nem látott «zipszer» társakkal találkozzanak,

s tényleg úton-útfélen megkapó viszontlátási jelenetek játszódtak le. Az egész kongresszus programja igen ügyesen volt összeállítva. A kongresszus főnapja volt 3-ika, a mikor is d. e. 10 órakor a Bányászban gyűlés tartott, a melyen többek közt elhatározták, hogy az eddig Budapesten székelő Szepesiek Egyesületét az egész országra terjesztik ki, s hogy 10 éven belül a Szepesség más helyén megismétlik a kongresszust. A gyűlés után 500-terítékű bankett volt, a mely talán az egész kongresszus leggyaralóbb pontját képezte: 5 koronáért alig, s azt is nagyon rosszat kapott az ember enni. A bankettől örömet távozott az ember a sétatérre rendezett szepesi vásárra, a hol kedves női kezekből sok és jó italt s ételt, játéktárgyakat és sok egyebet vehetett jó pénzén a Vöröskereszt-egylet javára. Hogy miért nem tartották ezt a mindenesetre nagy jövedelmet hajtó vásárt valami speciális szepesi célra, pl. a Szepességen létesítendő szanatórium javára, a melyre úgyis — sajnos — oly gyéren folynak az adományok, azt bizony nem lehet érteni. Egy azonban bizonyos, hogy a szepesiek iglói összejövetele sok tekintetben igen tanulságos, e tanulságokból sokat tanulhatnának más megyebeliek, így mi sárosiak is.

— **Szemgyógyintézet** van Miskolcra a csabai-úti szanatóriumban.

— **A következő sorokat kaptuk:** Augusztus 4-ikén a reggeli gyorsvonattal Poprádról jöve, megütöttem azon, hogy a 4, vagy 5 kocsi-ból álló vonaton nem találtam egyetlen szakaszt sem, melybe az eső nem esett volna. Az ablakok, ajtók rozogák voltak, az ülőhelyeken pocsolyák s ügyláttam, mintha legalább egy hét óta nem takarították volna a kocsikat. Kérem szerkesztő urat... stb. Hely adunk e panasznak s ajánljuk az illetékes hatóság figyelmébe. A Ksod. vasúttársaság kocsijai, különösen a gyorsvonatokon, elsőrendűek, annyival inkább csodálkozunk azon, hogy ez esetben, valószínűleg valamely alkalmazott hibájából, az utazó közönségre nézve ily kellemetlen dolog megtörténhetett.

— **Ruhák** a legszebben tisztítatnak és festenek Haltenberger Béla ruhafestő-gyárában, Kassa. Képvisele Eperjesen Theiss Ármán cég által.

— **A Rokkant-Egylet mulatsága.** A Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegyletének eperjesi fiókjá, segélyezési külön-alapja javára, augusztus 15-ikén (vasárnap) a Rákóczi-Kör kerthelyiségében, tánczcsal s igen mulattató műsorral egybekötött, nagy nyári mulatságot rendez. Belépőjegy személyenként 1 kor. 20 fill. Elővételben 1 koronáért váltható. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a teremben lesz megtartva. Műsor: 1. Díjtekvés sok és értékes tárgya. 2. Katonazene-hangverseny d. u. 3 órától; előadja a cs. és kir. 5. sz. gyalogezred zenekara. 3. Gyermekek-szépségsverseny mindkét-nembeli gyermekek részére, 7 éves korig, 3—3 díjjal. 4. Tánc kezdete d. u. 5 órakor, melyhez a zenét (a katonazenekarral felváltva) Gönczi Elek zenekara szolgáltatja. 5. Gyorsfényképezés, eredeti amerikai, tehát élethű! A rendezőség 10 kor. díjat ad annak, a ki beiga-olja, hogy képmása nem élethű. 6. Konfetti- és szerpentin-csata. 7. Az alvó fakir bemutatása délután 5—6-ig. Szenzációs alkalmi mutatvány! 8. Tréfás házasság. A legtöbb házasságjelelet felmutató három hölgy értékes emléktárgyat kap. 9. Majomverseny éjjel 12 órakor.

— **A kassa-oderbergi vasút tarifái.** Kassáról jelentik: A kassa-oderbergi vasút is felkészül a helyi árutarifáit. A felemelésre vonatkozólag ruttkai Ráth Péter vezérigazgató és Szekula Gyula, a kereskedelmi szakosztály főnöke, hosszabb indokollással kísért javaslatokat terjesztettek a vasúttársaság elé, a mely a javaslatokat az ezévi május havi közgyűléssel kapcsolatban megtartott igazgatósági ülésen egész terjedelmükben jóváhagyta. A napokban Gerhardt Gusztáv igazgatósági elnök elnöklésével értekezlet volt, a melyen ruttkai Ráth Péter és Szekula Gyula bemutatták a végleges tervezeteket. Ezeket az igazgatósági elnök jóváhagyta, mire a vezérigazgató felterjesztette a magyar és az osztrák kormányhoz.

— **AM. Kárpát-egyesület** augusztus 1-jén tartotta meg Tátrafüreden, a közönség élénk érdeklődése mellett ezidei közgyűlést, melyen a magyar turisztika fejlődése szempontjából több fontos határozatot hoztak. Ez a gyűlés ejtette meg egyúttal a tisztújítást. A központi-választmányba mint új tag, a sáros-megyei turisztika terén szerzett érdemei elismeréséül, dr. Szilávik Mátyás választott meg.

— **Nyugtázás.** Nagysároson aug. 1-jén, az ottani Rákóczi-szobor alapja javára tartott gyermek-eladáson a következő felülfizetések folytak be: Kleinovszky Antal 4 kor.; ifj. Jakubek József 3 korona; Willneré 2 kor.; dr. Fischl József, id. Jakubek József,

Duboviczky Mária és Sebecők Sárika 1:50—1:50 kor.; Vogel Béla 1 kor. 30 fillér; Malinovszky István, Fábry Lajos, Langsch Róbert, Gerhard László és Lovay Gyula 1—1 kor.; Máthé Lolla és Wick Rezső 50—50 fill. Összesen 22 kor. 30 fillér, melyért hálás köszönetet mond a rendezőség.

— **Nagy tűz Kapin.** A múlt hét hétfőjén nagy tűz dühöngött a szomszédos Kapi faluban. Leégett öt parasztház és a gr. Dessewffy-féle birtokból is több mellékkészület. A veszedelem kéménytűzből eredt. A tűzoltóság megfeszített erővel dolgozott a dühöngő elem megfékezésén, de különösen a kapi tűzoltóság emberfeletti munkájának köszönhető, hogy a tűz több kárt nem tett.

— **A hazai ipar védelme.** Míg politikai téren erős küzdelem folyik nemzeti önállóságunk kidomborításáért s míg a pártok élet-halálharcot vívnak az önálló nemzeti bank felállításáért, teljesen háttérbe szorui a Tulipánszövetség által két év előtt megkezdett hazai ipar védelme. E kérdéssel már sokat foglalkoztunk és most csak az osztrák behozatal egyik jelenségéről akarunk szólni és felhívni a magyar hazafias társadalmat, hogy védje meg a magyar iparunkat. Vármegyénk Galiciával határos részein több osztrák sörgyár szállítja értéktelen gyártmányait nemcsak megyénk egész területére, de a felvidék többi vidékére is, annak daczára, hogy éppen e vidéken két jelentős sörgyárunk: a Bauernebl és Fia kassai sörgyára és a poprádi sörgyár közkedvelt gyártmányai áll készen a fogyasztóközönségnek, s hogy mégis osztrák sörré szorulunk, azt csak a fogyasztók nemtörődömsége, nembánomsága teszi lehetővé. Az általánosan elismert jóhírnévű kőbányai sörgyárakról csak a bennünket már közelebből érdeklő, Felsőmagyarország legnagyobb és sörgyártmányairól előnyösen ismert Bauernebl és Fia-féle kassai sörgyárra óhajtuk a figyelmet felhívni, mely gyár van hivatva a felvidéken elharapódzott osztrák sörbehozatalt meggátolni, már annyival is inkább, mert gyártmányai bátran felveszik a versenyt bármely osztrák sörrrel. A mintaszerűen rendezett gyár, mely az árszükségletének egyrészt megyénk területéről szerzi be, évenként 45,000 hl. sört termel, de modern felszerelésével ennek kétszeresét is képes gyártani. Ne adjuk tehát keservesen szerzett pénzünket külföldre, de támogassuk hazai iparvállalatainkat, mert ezáltal egy lépéssel közelebb jutunk a gazdasági önállóság megteremtéséhez!

— **104 éves asszony halála.** E napokban halt meg Girálton Lichtig Éliásné, Sáros-vármegye legöregebb asszonya. Az elhalt asszony után 4 gyermek, 24 unoka és 60 ükunoka maradt, utóbbiak között több férjes nő. Lichtig Éliásné állandóan viruló egészségnek örvendett és halálát nem is a végegyengülés, de meghűlés okozta.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Rákóczi Kath. Kör augusztus hó 1-jén tartott nyári mulatsága alkalmával a Kör vezetősége hálás köszönetet mond a következő felülfizetésekért: Beszkid Antal 50 kor., báró Ghillány Imre, báró Ghillány László, Uhlarik Mátyás, Zaborovszky Béla, dr. Balpataky Imre, Semsey Boldizsár, Szinyei Merse Félix, Péchy Ernő 20—20 kor.; Kádas Miklós 13 kor.; Egerer Ferencz, dr. Holénia Gyula, dr. Dobay Zsigmond, Kőszeghy József, Kremniczky Amand, dr. Ghillány György, Keczer Imre, Urbán Gyula, Boldizsár András, báró Vever János, Péchy Elemér 10—10 kor.; Buchner Sándor 7 kor. 60 fillér; Hodobay Andor, Williger Pál, dr. Dessewffy István, Sztankay László 5—5 kor.; Mussoni Antal, Kurimszky János 4—4 kor.; Bélafi Bálint 3 kor. 80 fillér; Kaluzsa Félix, Magyar József, Földes Samu, Zaicz Tivadar 3—3 kor.; Frimmer János, Berzeviczy Szilárd 2:80—2:80 korona; Zsebráczky Géza, Faltin Géza, Schustek Nándor, Maguth Miklós, Kovaliczky Pál, Ágoston Károly 2—2 kor.; özv. Bodnár Józsefné 1 kor. 40 fillér; Früstök János, Párkányi Gyula, Huszár József 1—1 kor. És ezeken felül tizenegyen 80—80 fillér. Hálás köszönetet mond ezenfelül az elnökség Bálint Ilonka, Mosler Irén és Verdon Adélka úrhölgyeknek a világpóstánál való eredményes közreműködésükért, valamint az Eperjesi Ipartestületnek és Kath. Legényegyesületnek díszleteik átengedéseért. A Rákóczi Kath. Kör elnöksége.

— **Szépségsverseny Lublófürdőn.** A július 31-ikén Lublófürdőn tartott szépségsversenyen a fürdő legszebb asszonyának nagy szótöbbséggel Gerhard Béláné (Eperjes) nyilváníttott. A gyermekek közül az első díjat nyerték Gefferth Klári (Kassa) és Holénia Zdenko (Eperjes).

— **Mit szölköztek hegymászáshoz?** Képzeltétek csak, én, a ki máskülönben minden levegőfuvallattól meghűlök, úgy, hogy alig tudok beszélni és torokfájdalmaktól szabadulni, fent vagyok a hegycsúcson komisz, rossz időben, a

legnagyobb zivatarban. És nem hültem meg. És nem lettem beteg. Miért? *Fay-féle eredeti szőlő-pasztilákat* használtam, és mondom nektek, ezek csodát tettek. Igazán szerelmes vagyok ezekbe az apró pasztilákba és elhíhetitek, hogy akár úton vagyok, akár otthon, mindenkor készen tartom őket magamnál. Hiszen egy doboz ára csak 1 korona 25 fill. és minden gyógyszerárban, droguista- és ásványvíz-üzletben kaphatók. Magyarország és Ausztria részére főképviselet: *Guntzert W. Th., Bécs IV/1., Grosse Neugasse 27.*

A Magyarországi Kárpát-egyesület 36. évkönyve (1909.)

A M. Kárpát-egyesület ez évben működésének 36. év-folyamatát tölti be. Az idei évkönyv is biznyságát adja annak, hogy a kiváló egyesület eredményével teljesíti magas szociális hivatását. Valósággal megragadó az a gazdag program, amelynek megvalósításáért küzd. A sok teendő közül csak két nagyfontosságút emelünk ki. Az egyik a felső-túrtaut építése, amely a Zöldtől a Kőpatakig — Zergeszáll — Felkától — Batizfalvitól — Poprádító irányában a Koprovalgybe vezet. A másik Csorbatóti Barlangligetig terjedő tranzverzális villamosvasút felépítése. Azonkívül számtalan sugárút létesítést, amelyek az alsó és az építendő felső-túrtautat kötik össze. Ha ezen utak a kilátásba helyezett 5—6 év alatt felépülnek, a Tátra látogatottsága ériasi módon emelkedik. Mindezek megvalósításában a földművelés- és kereskedelemügyi kormány támogatja az egyesületet. Az egyesület bevételébe az 1908. évben 21,360 kor. 78 fill., kiadása pedig 12,742 kor. 51 fill., volt, amely összeget kulturális, építési és turisztikai célokra fordította. Az egyesület osztályai között méltó helyet foglal el az Eperjesi osztály ügy tevékenysége, mint tagjai száma tekintetében. Az évkönyv különösen diákszállóját, fényképpályázatát és felolvasásait emeli ki. Az évkönyvet tanulságos útleírások vezetik be. Az első a Halastavat környező csúcsok egyike: a Barát északi falának meg-mászását írja le. A másik útleírás a Szepes gömői Érczhegység hernádmenti részében fekvő Glatz hegy vidékére vezet. Horn K. Lajos a Menguszfalvi gerinczen való merész vándorlását írja le, amelyet két társával együtt vezető nélkül tett meg. Komarniczki Gyula egy új utat tár fel a Középoromra. Az utolsó leírásban egy érdekes si-túrát olvashatunk az Alacsony-Tátra 2045 m. csúcán, a Gyömbéren át. Az útleírásokat tartalmas értekezések követik. Dr. Czirbusz Géza néhány kárpáti hegynek és folyónak a nevét magyarítja. Így a sárosvármegyei Makovicza hegy nevét a szláv *moglicza* szóval hozza összefüggésbe. A Poprád nevét lengyel eredetűnek tartja; a Tarcza folyó nevét pedig a kelta *Torisza* (hegyi patak) szóból magyarítja. Ezután Serényi Jenő a Bástyagerincz nomenklaturáját és a Magas-Tátra 1908. évi nevezetesebb új túráit ismerteti. Végül Wünschendorfer Aladár a poprádi Múzeum alapítását, fejlődését és jelen állapotát adja czikkelyében. Az évkönyvhöz csatolt képmellékletek közül igen sikerült a benünket is közelebből érdeklő szinyelipóczy völgyrészlet, amelynek baloldalán emelkedik a Kamena baba, jobbbról a sziklakon Bánkbán várának romjai vannak, a háttérben pedig Mózes oszlopa látható. Az évkönyv elolvasását melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe, amely a Kárpát-egyesület mindenesetesen tagja megkapja a tagsági illetmény fejében.

Fényképezési készülékek műkedvelőknek. Mindazoknak, akik a fényképezést, a legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az *A. Moll* cégnek (Bécs, I., Tuchlauben 9.) cs. és kir. udv. szállító 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességeit árúházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küldi el bérmentve a cég.

Egy kétélű rendelet. A belügyminiszter rendeletileg kimondotta, hogy a külföldi, különösen Galicziából bevándorolt zsidók, mindaddig, míg magyar honpolgárságot nem szereznek, hitközségi ügyek vezetésében részt nem vehetnek, választói joggal nem bírnak még akkor sem, ha a hitközségi adót fizetik.

Ötven milliónál több fedélcserepet gyártanak évente a *Bohn-féle* tégla-gyárak a Bohn-féle természetes vörös fedélcserepekből, melyek kiváló minőségűknél fogva közkeletűségnek és nagy keresletnek örvendenek.

Hajfonatok és hajbetétek kaphatók *Bilich* Ferencz színházi fodrásznál, Fő-utca 63. sz. Kifésült hajból hajfonat, hajbetét stb. három nap alatt készül.

Eperjesi

Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület.

Rovatvezető: Bohrandt Lajos egyes. titkár.

Dobieczi Sándor évi jelentéséből. (IV.) Társadalmi szövetkezésünk célját hazai iparunk termékeinek megvédése képezi. De mint-hogy az ipari és kereskedelmi foglalkozás csak békés légkörben fejlődhetik, mi egyelőre kizártnak tartjuk a

támadó modorban való föllépést, de különösen a bojkottot, mely a végtelenségig menő harcokat jelenti. Ezért van az, hogy ifjúságunkat is a csöndes, teremtő munkás-ságnak kívánjuk megnyerni. Azt akarjuk, hogy az alkotó munkában, a gyakorlati téren dolgozzanak. És erre a végző szükség is kényszerít, mert a baj annyira elharapódzott, hogy a multak hiányait csak ifjúságunknak, a jövő nemzedékének *teremtő ereje* bírja orvosolni. Orvoslásról beszélünk, mert miként a fekély, amely kicsinyen kezdődik, de elhatalmasodva megemészteti az organizmust, akként lepte el nemzetünk testét a kívándorlás ragálya, *verünket szípolozván ki*. Orvoslásról beszélünk, mert miként a var, amely ellepi a szép sima testbört, a mikor organizmusával emészt, akként lepte el piacainkat *emészt el vagyunkunkat* az idegen iparcikk! S minthogy az olajoskorsó csodája nem ismétlődik meg újra, mi pedig évről-évre többet fizetünk a külföldnek, mint tőle beveszünk: elszegényedünk, s végre nyomorunkban elpusztulunk! S ennek a lassú pusztulásnak *nem a testi nyomor a forrása, hanem a lelki szűlés*. Hogyha így folytatjuk, rabszolgái leszünk az idegennek. Úralmunk csak látszólagos leend, s elszegényedvén, csak szellemek leszünk e hazában! Más lesz az úr! Más parancsol, utódaink pedig majd csak szegénykezve vallják magukat magyaroknak! Lelki erővel, önértettel, önbizalommal csak az anyagilag független egyén intézheti sorsát és így van ez az államokkal is, azért írjuk Védő-Táblánkra: *«Csak gazdag nemzetnek van erkölcsi súlya, koldus népek könyörgés a szava!»* Mi pedig azt akarjuk, hogy ne könyörögjön, hanem nagy, hatalmas és gazdag legyen ez az ország és független legyen a jövő nemzedék.

Az *iparpártolásnak hatalmas, nagy nemzeti mozgalma* tehát nélkülözhetetlen, s ennek megteremtése lebeg szemünk előtt. És ebben a törekvésünkben saját-ságos a helyzetünk. Hogyha nem is egészen a hivatalos Magyarország ellenére, de mindenesetre attól teljesen függetlenül, kizárólag a társadalom öserejére támaszkodva kell nekünk kormányzatunk erőinek hiányát pótolnunk. A gazdasági szerződéseink minket nem feszélyeznek, de annál nagyobb kötelességet rónak reánk hiányosságaink. És mennél inkább távolodik el a hivatalos Magyarország a gazdasági önállóság megteremtésétől, annál inkább elengedhetetlen kötelességünk nekünk, a társadalomnak, hogy az iparpártolás terén szervezkedjünk. (Folyt. köv.)

= IDEGENFORGALOM =

Eperjesen, **BERGER** szállodájában 1909. évi augusztus 4-ikétől augusztus 7-ikéig.

Lajta Rezső utazó Budapest, Somlyó Károly utazó Budapest, dr. Weisz Mór ügyvédjelölt Bártfa, Meleghy Aladár utazó Kassa, Maier Endre plébános Felsővadas, Rosenberg Ignác inarkotányos Nagybánya, dr. Forbáth Tivadar ügyvéd Budapest, Recher Gyula utazó Bécs, Sternlicht Jenő terménykereskedő Horlicsa, Grosz Adolf ügynök Liptószentmiklós, Guerdek Boleslav technikus München, Holländer Mózes kereskedő Neusandez, Schipper Mór ügynök Neusandez, Róna Emil hadnagy Szatmár, Klein Jenő utazó Budapest, Rubin Márton hivatalnok Hatvan, Götting Vilmos utazó Münster, Bartus Ferencz utazó Kassa, Rosenfeld Benjámin utazó Bécs, Stern Jenő utazó Budapest, Grósz Zsigmond kereskedő Trencsénvára, Hermann Henrik építész és neje Budapest, Kohn Mór kereskedő Zsolna, Donáth Márk kereskedő Privigye, Wirtschalter Ferencz utazó Bécs, Másárek Miksa utazó Prága, Flór Miksa kereskedő Ónod, Mittelmann Jenő gyógyszerész Ungvár, Balázs Andor utazó Budapest, Deutsch Hugó utazó Bécs, Schäffer József utazó Budapest, Braun Sándor utazó Budapest, Klein Gusztáv utazó Bécs, Guttmann Jenő utazó Budapest, Berut Károly utazó Bécs, Groszhändler Manó utazó Budapest, Kellner Jenő gazdálkodó Nyiregyháza, Wöcke Zsófia és unokahúga magánzók Lemberg, Gebhard Sándor gazdálkodó Eperjes,

Foulard-selyem

1 kor. 15 fillértől méteren-kint, bluzoknak és ruhák-nak. Bérmentesen és már megvámolva, házhoz szállítva. — Gazdag mintaválasztékok postafordultával.

Henneberg selyemgyára, Zürich.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes-hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegbántalmaknál. **Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők.** Ivó- és belélegzési kúra. Prospektust ingyen és bérmentve küld **az igazgatóság.**

Dr. Obetkó Dezső távollétében a szerkesztésért felelős: **Nikelszky Zoltán.**

Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu **GYÓGYFORRÁS**

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hógysavas lerakódásokban, vesehomok és vese-kövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyogyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
3/4 »	40 »
1 »	48 »

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 »	7 »
1 »	9 »

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Smerőseinknek és barátainknak szíves értesítésére hozzuk megtörtént házassági egybekelésünket.

Alsósebes, 1909. augusztus havában.

Weisz Ignác és neje

sz. öz. Neuländer-Bárkány Berta.

Minden más értesítés helyett!

Eperjesi Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

1360. szám.
1909.

Pályázati hirdetmény.

A mennyiben a pénztárnoki állásra hirdetett pályázatunkban kikötött feltételeknek megfelelő pályázati kérvények be nem érkeztek, **a pályázatot ezennel f. évi augusztus hó 25-ikén déli 12 óráig meghosszabbítjuk.**

A pénztárnok évi fizetése 1600 korona, 400 korona lakpénz és két ötödéves korpótlék.

Pályázhatnak magyar honos, teljeskorú, de 40 évnél nem idősebb, *kereskedelmi-iskolai érettségivel* bíró egyének. Előnyben részesülnek azok, akik valamely munkásbiztosító-pénztárnál huzamosabb időn át hasonmóságban már alkalmazva vannak.

Pályázók kötelesek egészségi állapotukat hatósági, vagy valamely pénztári orvosi bizonyítvánnyal igazolni és megválasztás esetén 1000 korona óvadékat készpénzben letétbe helyezni.

Felhívjuk mindazokat, akik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy a bizonyítványokkal kellően felszerelt, sajátkezűleg irt kérvényeiket a fentjelzett határidőig annál is inkább nyújtsák be, mert az elkészen érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

A megválasztott tisztviselő köteles állását legkésőbb szeptember 1-jeig elfoglalni.

Az önkormányzati szervek végleges átszervezéséig az állás ideiglenes.

Eperjes, 1909. augusztus 7.

Sziklai Henrik s. k., Schreiber Ignác s. k., igazg. elnök. igazgató.

Klein Benjamin
helybeli kereskedő eljegyezte
Moskovits Szerénkét
Berzeviczéről.

AKAR ÖN ÖNÁLLÓ LENNI?

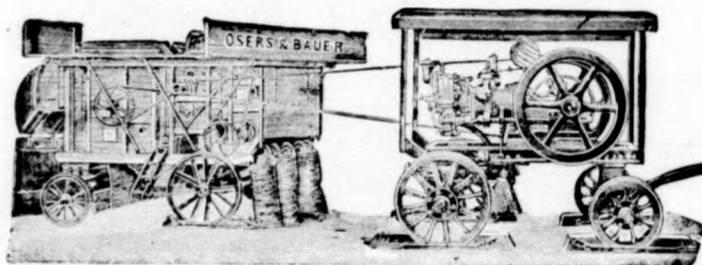
Dús, jövedelmező képviselést szerezhet előkelő intézettől. :: :: ::
Ajánlatok *Blockner I.* hirdető-irodájába, Budapest, Sütő-utca, «Önálló 70» jelige alatt küldendők.

Kiskőrösön **Szekulesz Mórnál**
valódi, szavatolt tiszta
gyümölcs párlatok
kaphatók.

Barack- és meggy-pálinka 2— kor-ért,
eper- és törköly-pálinka . 1-30 "
literenkint, utánvételes postacsomagokban. Csomagolás önköltségen számíttatik. — Nagyobb vételnél külön, előnyös ajánlat.

FIGYELEM!

Magánosok-, szállodák-, butor-kereskedők- és asztalosoknak!
Elsőrendű vas- és fakeretű sodrony-ágybetéteket és meglevő kitért, laza betétek helyett újakat, avagy régi keretekben :: :: új fonatot készítenek előnyös árak mellett :: ::
GURSZKY JÓZSEF
fém- és vasműves
KASSÁN, Ferencz József-tér 14. szám. Telefon-szám: 347.
Ezenkívül vállal minden czérra szolgáló sodronykerítést, díszes és egyszerű kivitelben, és kavicsrosták készítését.

Ozers és Bauer kizárólagos **MOTORGYÁR**
Wien, XX., Dresdnerstr. 81-83a.
Magyarországi fióktelep:
Bpest, VI., Podmaniczky-u. 18.
= BENZIN-LOKOMOBILOS =
cséplőszerelvények a legszilárdabb kivitelben.
Benzinmotorok! Szívógázmotorok!
A jelenkor legolcsóbb üzemereje, — 3 fillér üzemeltetés óra lőerőnkint.
Több száz telep üzemben. — Elsőrendű, szolid gyártmány!
Kedvező fizetési feltételek. — Költségtetés és árjegyzék ingyen.
Benzin-lokomobilos cséplőszerelvények a többek között a következőknek tekinthetők meg üzemben:
Ifj. Roholy Pál, Bercezl, Szabolcs m., 4 HP, Farkas Ferencz, Bercezl, Szabolcs m., 4 HP, Jeszó Mihály, Csémernye, Varannó mellett, 8 HP, Dörner Károly, Nagyzsar, Gálszécs mellett, 10 HP, Ziegler Zsigmond, Mogyorós, Mándok mellett, 4 HP, Kovács Albert, Berencs, Patroha mellett, 4 HP. cséplőszerelvény.

A francia kozmetika
= diadala! =
Tökéletes kebel érhető el az **Elixir Lavalier**-rel. Külsőleg biztos hatású preparátum Lavalier-től, Páris. Ára üvegenként 8 kor. Kapható gyógyszárakban, drogériákban és parfümériákban, vagy utánvét mellett **Depôt Lavalier, Felix Perker, Wien, I., Karlsplatz 3.**

A legjobb bőrfényesítő

7401
Egyedüli gyártója:
Székely és Társa Kassa

630. és 644. végreh. sz.
Árverési hirdetmény.
Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. bíróságnak 1909. évi Sp. II. 221/3. és 174/3. sz. végzése folytán dr. Hamborszky Béla ügyvéd által képviselt Brestyenszky György és Waldmann József felperesek részére 207 kor. 80 fillér és 81 kor. 40 fillér tőkekövetelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 908 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró 1909. V. II. 251—2/2 számú végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán, Eperjesen (Fő-utca 135. sz. ház I. emeletén) leendő megtartására határidőül **1909. augusztus 23-ik napjának délutáni 3 órája** kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzítés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.
Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldött írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasztják.
A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számíttatik.
Eperjes, 1909. július 29. **Spángi Kálmán,** kir. bírósági végrehajtó.

Irodai alkalmazásra
leány kerestetik.
A magyar és német nyelv tudása feltétel.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Eperjesen, 115,000 kor.-ra becsült, könnyen kezelhető, kitűnő **kisbirtok** olcsón eladó, mely áll:
4 (négy) drb különálló, egy-egy lakással és kerttel ellátott s tiszték által lakott bérházból;
3 (három) drb máris beltelkekre parcellázható, körülbelül 7500 négyszögölet kitevő szántóföldből.
Bankteher 40,000 korona átvehető. Készpénz 10,000 korona lefizetendő, a többi meg egyezés szerint az ingatlannál biztosítható. Bővebbet **Szentgyörgyi Gusztáv** tulajdonosnál, Eperjes, Felső-körút 24. sz. a.

**Nádparipa-
liliomtej-szappan.**
Legenyhébb szappan üde arcbőr
biztosítására és szeplők ellen.
Mindenütt kapható!

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐHÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLÁSSAL
ÜZEMBEN
BÁRMIKOR
MEGTEKINT
HETŐK.

ELSŐRENDŰ
SZÍVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

Saját érdekében
csak **BOHN**-féle
nagykikindai és zombolyai cserepet
fogadjon el, és utasítson vissza más,
:: silány minőségű cserepet, mert ::
csak a **BOHN**-féle
cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.
Tessék mintát és árjegyzéket kérni!
BOHN-CSERÉPGYÁR
= Zombolya. =

Bohn kikindai cserepe. Bohn zombolyai cserepe.

Azonnal vagy november 1-jétől bérbeadó
modern úri-lakás
Eperjesen, a Fő-utca 42. sz. ház Kossuth Lajos-utcai első emeletén.
A lakás áll: 6 szoba, előtér, fürdő, angol-closet, konyha, cselédszoba, kamarából és hozzávaló pincze- és fakamarából. Mosókonyha a házban. Vízvezeték és villamosvilágítás már bevezetve.
Ugyanoitt november 1-jétől egy kisebb 2-szobás lakás konyhával is bérbeadó.

„MINERVA” ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

BUDAPEST, V., Eötvös-tér 2. sz.
(az Assicurazioni Generali házában.)

ALAPÍTÓ INTÉZETEK:

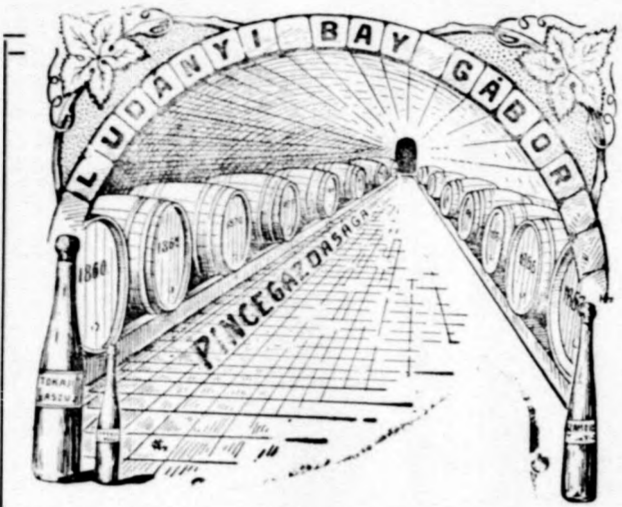
- Magyar általános takarékpénztár részvénytársaság.
- Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali).
- Első o. általános baleset ellen biztosító társaság.

ELVÁLLAL:

- Baleset-
Szavatossági és
Automobil-
biztosításokat.
- Versenylovak,
Teliverek és
értékesebb
Tenyész-állatok
biztosítását.
- Óvadék-biztosítást.

Ügynökök és helyi képviselők az ország minden részében
fölvételek. Oly biztosító-társaságok képviselői, kik fenti
ágazatokban nem dolgoznak, mert intézetük azokat nem
műveli, szintén alkalmazhatnak.

Felvilágosításokkal szívesen szolgál az igazgatóság:
Budapest, V., Eötvös-tér 2.

Valódi tokaj-hegyaljai másodtermésű, zamatos, savany-
kás, egyszer lehűzt **asztali-bort** literenként
40 fillért hordó nélkül szállít **LUDANYI BAY
GÁBOR** tokaj-hegyaljai szőlőbirtokos pincégazdasága,
Sárospatak. Központi iroda **Munkács**. — Megren-
delések a központi iroda címére kéretnek. Vaggon-
vételnél engedmény. 30—35 literes hordó rendelésénél
literenként 50 fillér.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a
legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomor-
görcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-
bántalom, vértóulás, aranyér és a legkülönbözőbb
női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek
óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A.
védjegyét tünteti fel. A Moll-
féle sóborszesz nevezete-
sen mint fájdalomcsillapító
beuórszólási szer közhíven,
csúsz és a meghűlés egyéb
következményeinél legismer-
tebb népszerű.

Egy óozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-
mek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apo-
lasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

■ Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. ■

Fő-szék-ülése:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvetéssel teljesíthetnek.
A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírá-
sával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

272—1909. szv. sz.

Debreczeni m. kir. állami méntelep-parancsnokság.

Árlejtési hirdetmény.

A debreczeni m. kir. állami méntelep *eperjesi*, debreczeni, turjaremetei, rimaszombati, szatmárnémeti és jászberényi osztályaiban elhelyezett katonai legénység és ménállomány részére 1909. november 1-jétől 1910. október végéig szükségelendő **kenyér, zab, széna, alomszalma és tűzifa** biztosítása iránt a debreczeni m. kir. állami méntelep számvevő-irodájában 1909. évi **augusztus hó 26-ikán d. e. 10 órakor** írásbeli zárt ajánlati árlejtés fog megtartatni.

A takarmányszükségletre megjegyeztetik, hogy a termelők nemcsak az egész mennyiségre, hanem 10 métermázsára is tehetnek ajánlatot. Egyenlő ajánlatok esetén a gazdák és gazdasági szövetkezetek ajánlatai előnyben részesülnek.

A közelebbi szállítási feltételek a debreczeni m. kir. állami méntelep számvevő-irodájában megtudhatók, a hol a szállítási feltételek füzete is betekinhető, és a honnan az árlejtési hirdetmény kívánatra megküldetik.

Debreczen, 1909. évi július hó 1-jén.

Debreczeni m. kir. állami méntelep-parancsnokság.

Bauernebl és Fia * * * * kassai sörfőzdeje és malátagyára

szíves tudomására hozza igen tisztelt vevőinek, hogy
eddig Gellért Testvérek által vezetett eperjesi

sörnagyraktárát

saját kezelésébe vette át ::

s minden törekvése az lesz, hogy mindenkor a legjobb
minőségű és friss töltésű hordó- és palaczk-
söreivel legnagyobb megalégedésre szolgálja ki vevőit.

Árjegyzékkel és mindennemű felvilágosítással a sör-
fözde eperjesi raktára (Kassai-út 9.) készséggel szolgál.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 63,

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-
rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók,
boronák,

sorvetőgépek, Planet jr. kapálók,
szecskavágók, répavágók, kukorica-morzsolók, darálók,
örlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu
ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

CARL KRONSTEINER-féle,

az idő viszontagságainak ellentálló, kalk-

Façade-festékek

50 színárnyalatban,
kilója 24 fillértől
feljebb.

Évtizedek óta a legjobban bevált és minden utánzatot felülmul.
:: Egyedül czélszerű mázolóanyag már festett façadeokon. ::

Mintakönyv és ismertetés ingyen s bérmentve. Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.
Raktárak minden nagyobb városban.

Email-façade-festékek

mosható, egyszeri mázolóval fed, előmázolás nélkül is emailszerű keménységet
ad, csak hideg vízzel bevonva lesz használatra kész; antiszeptikus, méregmentes,
likacsos. Belső helyiségek, faépítmények, nyaralók, kerítések stb. átfestésére.

☛ Kapható minden színárnyalatban és m²-je 5 fillérbe kerül. ☛